

«Τσιπρανόμικς»: "Ένα έπικινδυνο μεῖγμα

τοῦ Κόστα Χριστίδη*

Μία ιδιότυπη οίκονομική λογική παρουσίασε ό κ. Τσίπρας στήν όμιλά του στήν ΔΕΘ και στήν συνέντευξη πού έπακολούθησε. Βασικά χαρακτηριστικά της, ό ανθευτος λαϊκισμός, ή άλαζονική άγνοια, ή έμβαθυνση και διεύρυνση του κρατισμού. Σταχυολογούμει και σχολιάζουμε μερικά κεντρικά σημεία:

«Η άπασχόληση –είπε– φέρνει τήν άνάπτυξη, όχι ή άνάπτυξη τήν άπασχόληση». Ισως ή αποψή αυτή νά είναι σύμφωνη με τήν άξια τής έργασίας που άπαιτείται για τήν κατασκευή του. Παραγνωρίζει, πάντως, ότι δέν χρειαζόμαστε όποιασδήποτε μορφής άπασχόληση, όποιεσδήποτε θέσεις έργασίας, άλλα παραγωγική άπασχόληση και παραγωγικές νέες θέσεις έργασίας, θέσεις δηλ. πού νά δημιουργούν κάποια προστιθέμενη άξια στήν κοινωνία. Άλλως, θά άρκουσε νά βάζαμε –μέδημασια δαπάνη– τούς μισούς άνθρωπους νά άνοιγουν τρύπες στούς δρόμους και τούς άλλους μισούς νά τίς γεμίζουν. Έτσι θά είχαμε «άπασχόληση», όμως, στήν ούσια, άπλως θά ξιδεύαμε χρήματα (δικά μας ή δανεικά), πού κάποια στιγμή θά τελείωναν. Ανάλογες περιπτώσεις μή παραγωγικών θέσεων έργασίας ύπαρχουν όταν προσλαμβάνουμε ύπεραριθμούς δημόσιους υπαλλήλους, διαπρούμε κλειστά έπαγγέλματα, έπιβάλλουμε ύψηλούς δασμούς σέ είσαγόμενα είδη κ.λπ. Τί αντικείμενο θά έχουν άραγε οι 300.000 θέσεις έργασίας πού έξηγγειλε ότι θά δημιουργήσει ό κ. Τσίπρας, διαθέτοντας 5 δις εύρώ (ήτοι, 16.670 εύρώ άνα θέση έργασίας);

Συναφδής, ή αύξηση δάνοιμο του κατώτατου μισθίου στόν ίδιωτικό τομέα, και, περισσότερο, ή έξαγγελείσας άμεσην έπιαναφορά τής μετενέργειας, τόν συλλογικών συμβάσεων και τού Οργανισμού Μεσολάβησης Διαιτησίας, προκαλούν αύξηση του κόστους έργασίας. Είναι, επομένως, πιθανόν νά οδηγήσουν σε κλεισμό πολλές έπιχειρήσεις πού βρίσκονται σε θριακό σημείο και, άσφαλως, θά άποτρέψουν (άγνωστο σε ποιόν βαθμό) νέες προσλήψεις άνεργων. Γενικότερα, τό κόστος έργασίας δέν είναι τό πρωτεύον στίς σημερινές συνθήκες, –ή πολιτική άβεβαιότητα, ή υπερ-φορολόγηση, ή γραφειοκρατία, τό κόστος ένέργειας, ή έλλειψη ρευστότητας έχουν πιθανότατα μεγαλύτερη σημασία– ώστόσο ό μισθός πρέπει νά δρίζεται άπο τήν σύμπτωση βουλήσεως ένός πού προσφέρει μία θέση έργασίας και ένός άλλου διατεθειμένου νά τήν άναλαβει, και όχι μένοθετικές άποφάσεις (πρός τά πάνω ή πρός τά κάτω).

Περαιτέρω, ό κ. Τσίπρας έξηγγειλε «μέτρα γιά τήν άμεση άντιμετώπιση τής άνθρωπιστικής κρίσης», κοστολογούμενα άπο τό ίδιο σε 2 δις εύρώ, ποικίλες «σεισάχθειες» δύσκολα έκτιμωμένου συνολικού κόστους, ρυθμίσεις όφειλών, άμεση αύξηση προγράμματος δημοσίων έπενδύσεων «τουλάχιστον κατά 4 δις εύρώ» και πολλά άλλα πού θά θεωρούθησε άμεσα, μόλις άναλαβει τήν διακυβέρνηση τής χώρας, καταργώντας μονομερώς μνημονιακές ύποχρεώσεις. Έάν οι έξαγγελίες αύτές δέν άποτελούν συνειδητές ψευδολογίες, συνιστούν κλασσική περίπτωση «εύσεβων πόθων». Ό κ. Τσίπρας, βεβαίως, δίνει θάρρος στόν έαυτό του, ίσχυριζόμενος ότι τίς άποψεις του τίς έθεσε ύπόψη σημαινόντων προσώπων, περιλαμβανομένου τού κ. Ντράγκι, και δέν τόν διέκοψαν, «δέν τού είπαν νά φύγει»!(I) Πρίν, όμως, παρέλθουν 24 ώρες, άπο τό περιβάλλον τού κ. Ντράγκι δηλώθηκε τό αύτονότο, ότι τό νά άκούει κανείς άπιστεις, σέ μίαν ιδιωτική συνάντηση, δέν σημάνει ότι άποδέχεται τό περιεχόμενό τους.

Γενικότερα, ή άντιληψη ότι σέ μία χώρα όπως ή Έλλας, μέ περιορισμένη έσωτερική άγορά και μικρή παραγωγική βάση, μπορεί νά ύπαξει έπανεκκίνηση τής οίκονομίας μέ τόνωση τής ένεργού δήμητρης τών χαμηλότερων είσοδηματικά στρωμάτων, «γιατί τό έπιπλέον είσοδόμα αύτών θά κατευθυνθεί σέ κατανάλωση», είναι καταφανώς έσφαλμένη. Οι καταναλωτικές άναγκες θά καλυφθούν έν πολλοίς άπο είσαγόμενα είδη, όπως άκριβώς συνέβαινε πρίν άπο τό 2010, μέ τήν δημιουργία δύο δυσθεώρητων έλλειμμάτων, τού δημοσιονομικού και τού έμπορικου ίσοζυγίου. Άναλογα προβλήματα, άν και σέ μικρότερη έκταση, άντιμετωπίζει σήμερα η Γαλλία τού Όλλαντ, παλαιότερα τού Μιττεράν και ή Έλλαδα τού Άνδρεα Παπανδρέου, πού διοικάσθηκαν νά έγκαταλείψουν άρδην τίς σοσιαλιστικές δοξασίες τους ένώπιον τής άδυσώπητης οίκονομικής πραγματικότητας.

«**Ισως** ή πιό έπικινδυνη έξαγγελία τών «Τσιπρανόμικς» είναι ή περί κρατικού ελέγχου τού τραπεζικού συστήματος. Έάν αύτή ύλωποιηθεί, οί κομμισάριοι θά κατευθύνουν τίς χρηματοδοτήσεις στούς κομματικά άρεστούς. Είναι ή ταχύτερη όδός γιά τήν θεμελίωση μίας σβιετικού τύπου οίκονομίας, πράγμα πού άποτελεί άνομολόγητο ονειρού κάποιων άπο τίς συνιστώσες τού ΣΥΡΙΖΑ.

Έπομένως, δέν σᾶς άρεσει τίποτε άπο όσα έξηγγειλε ό κ. Τσίπρας; «Ένα σημείο, πράγματι, μᾶς άρεσε. Είναι ή μείωση τών άντικειμενικών άξων τών άκιντων κατά 30-35%. Κάτι πού έπρεπε νά έχει ύλωποιησει πρό πολλού ή κυβέρνηση. Κατά τά λοιπά, πρέπει νά ύπενθυμίσουμε ότι στήν οίκονομία, όπως και στό ποινικό δίκαιο, πολλά έγκληματα τελούνται όχι μόνο διά πράξεων άλλα και διά παραλείψεων. Άπο τήν μακρόσυρτη όμιλά τού άρχηγου τού ΣΥΡΙΖΑ άπουσιάζουν πλήρως έννοιες όπως, παραγωγή, άνταγνωνιστικότητα, ίδιωτικές έπενδύσεις, έπιχειρηματικότητα, έξωστρέφεια, άξιοκρατία, περιστολή γραφειοκρατίας. Χωρίς μέριμνα γιά τά θέματα αύτά, κανένα «σχέδιο» και καμμία «άνθρωποτική βοήθεια» μπορούν νά δημιουργήσουν πραγματικό πλούτο, διατηρήση μείοντα.

Ο Χάγιεκ είχε πει ότι «ό περίεργος ρόλος τών οίκονομικών είναι νά δειχνεί στούς άνθρωπους πόσο λίγα γνωρίζουν γιά αύτά, τά όποια φαντάζονται ότι μπορούν νά σχεδάσουν». Τά «Τσιπρανόμικς», μέ βασικά συστατικά τόν λαϊκισμό, πήγαντα και τόν κρατισμό, άποτελούν ένα έπικινδυνο μείγμα.

*e-mail: kchristidis@hotmail.com